

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 49. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649682625504/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Et Tordenveir trak op og den første Salve rullede mellem Bjergene i det jeg traadte ind i Flecken *Ilseburg*.

Det grevelige Slot ligger smukt, men seer noget forfaldet ud. Nelderne voxte høit op mod Muren, hvorfra de røde Steenbrokker laae nedstyrtede i Floden.

Brocken var ganske indhyllet i den store Tordensky, der slyngede sine Lyn ned mellem Granerne; dog besluttede jeg efter nogle Timers Hvile, at bestige Bjerget.

En nye Fører meldte sig, Tordenen var forbi og vi droge afsted igjennem den deilige *Ilse*dal. – «Deilige?» Hvor lidet ligger der dog ikke i de døde Ord? Dog Maleren selv kan jo ikke med sine levende Farver gengive Naturen i sin hele Storhed, hvorledes skulde da Digteren formaae det ved Ord? Nei, kunde Toner blive legemlige, kunde man male med Toner, som med Blæk og Pen, da vilde man kunde fremstille det Aandige, det der griber Hjertet, naar det legemlige Øie seer en ny og underdeilig Natur.

Med en stormende Fart løb *Ilse*floden ved Siden af os; høie Bjerge bevoxne med Graner laae paa begge Sider. Den nøgne Klippe *Ilsestein*, med et stort Jernkors paa sit høieste Punkt, reiste sig lodret i Vejret; det gjorde ondt i Nakken, at see op til denne Høide, og dog søger Øiet dybt nede efter den, naar man staaer paa *Brocken*. Den modsatte Side er en Klippévæg af et lignende Ydre. Alt antyder, at disse Fjelde, ved en stor Jord-Revolution, ere splittede fra hinanden, og herved have dannet et Leie for *Ilse*floden. I dette mægtige Fjeld, siger Sagnet, lever den deilige Prindsesse *Ilse*, der ved Morgensøiens første Straaler, stiger ud og bader sig i den klare Flod; lykkelig er den, der finder hende her, men kun faae have seet hende, thi hun frygter det menneskelige Blik, skjøndt hun er god og venlig.

Da Syndfloden udslettede Menneskene af Jorden, stege ogsaa Nordsøens Vande høit, høit op i Tydskland, den skjønnne *Ilse* flygtede da med sin Brudgom fra de nordlige Lande her hen imod Harzen, hvor *Brocken* syntes at tilbyde dem Tilflugt. Endelig stode de paa denne uhyre Klippe, der ragede frem over det svalmende Hav, de omliggende Lande vare skjulte under Bølgerne; Hytter, Mennesker og Dyr vare forsvundne. Ene stode de, Arm i Arm og saac ned paa Bølgerne, der brødes mod Klippen. Men Vandet steeg endnu høiere, forgæves søgte de efter en ubedækket Fjeldryk, hvor de kunde stige op paa *Brocken*, der laae som en stor Ø i det stormende Hav. Da bæ-

vede Fjeldet under dem, en uhyre Spalte aabnede sig der, og truede at rive dem bort, endnu holdt de hinanden i Hænderne, Sidevægene boiede sig fremad og tilbage; de styrtede begge ned i den brusende Bølge. Efter hende fik Ise-Floden sit Navn, og i den haarde Klippe boer hun endnu med sin Brudgom.

Vi kom dybere ind i Skoven, Veien begyndte, at slynge sig op ad *Brocken*, den nedgaaende Sol kunde ikke skinne ind mellem de tætte Graner, rundt om laae Kulsvierhytter, der hyllede Alt i en blaalig Røg, det Hele fik et stille, underligt, romantisk Præg; det var et Malerie der stemmede Sjælen til Veemod.

Kulbrænderen

Mellem Skovens Graner her
Skinner Ildens røde Skjær;
Kulsort Røg fra Hytten gaær,
Foran Ilden Svenden staaer,
Og belyst af Træets Glød,
Seer han ud, halv sort, halv rød;
Han de store Masser vender,
Dybere det brænder.

Lænet til sin Løfte-Stang,
Nynner han en gammel Sang:
«Granen voxer Aar for Aar,
Altid lige grøn den staaer,
Som min Kjærlighed saa skjøn,
Altid grøn, men dunkelgrøn!»
Sangen ingen Trøst ham sender,
– Dybere det brænder.

Veien gik mere og mere opad; rundt om laae uhyre Fjeldblokke. Ise-floden styrtede sig over de store Fjeldmasser og dannede Vandfald ved Vandfald, snart var Flodleiet presset ind imellem to snevre Klipper, hvor da den sorte Strøm kogte med sneehvidt Skum, snart brusede det bredt og herligt mellem omstyrtede Graner, og rev de store, grønne Grene med sig.

Alt, som vi kom høiere blev Flodleiet mindre, Strømmen tabte sig